

városában zavargásokra került a sor. Cardiff, Newcastle és Carlisle bányavárosokban a munkásság tüntető felvonulásokat rendezett és a rendőrség többszöri felszólítására sem volt hajlandó szétoszolni. Carlisleben 50 sztrájkoló munkást letartóztattak. Nottinghamban szintén összetűzésre került a sor a rendőrök és a sztrájkolók között. A sztrájkolók az összes nottinghami gyártelepeket körül zárták és még a szükségmunkák elvégzését is megakadályozták. Végül is katonai csapatok vonultak ki, amelyek azután a rendet helyreállították.

Leeds városában tegnap tartották meg az első statáriális tárgyalást. A városban délelőtti több munkás kövekkel beverte a villamosok ablakait és közülük egyet a röglőnítelő bíróság délutáni tárgyalásán egyhavi börtönbüntetésre ítélték. A késő esti órákban Londonban is tüntelésekre került a sor. A Church street környékén 8000 sztrájkoló munkás verődött össze, akik zajongva tüntettek a Baldwin kormány ellen és kövekkel verték be a közlekedő villamosok ablakait.

London, május 6. Saktivalva kommunista képviselő, aki ellen a Hyde-parkban tartott lázító beszéde miatt vádat emeltek, a bíróság kékőnapra fogházra ítélte.

Moszkva, május 6. A tengerészeti és rakodó munkások szakszervezetének központi bizottságai kimondották a részleges sztrájkot a szovjet unióban azon kikötőjében, amelyekben Angliába visznek ki árut. A sztrájkot kiterjesztik az olyan kiviteli cikkekre is, amelyeket más országokból való rendelkezési állomásokra küldenek, mivel az a gyanu merül fel, hogy az árut Angliába fogják továbbítani. A szovjet unió szakszervezeteinek központi tanácsa tegnap elhatározta, hogy valamennyi szakszervezeti tagot felhívja a napi bér egynegyed részének a sztrájkoló angol bányászok javára való beszedésként, ami körülbelül 3-5 millió rubelt tesz ki. Az angol szakszervezetek vezetői bizottságának tegnap sürgőnyileg egyenegyedmillió rubelt küldötték el, mint a gyűlés várható eredményének előlegezett részletei.

„A frankpör befejezését jelenti annak az akciónak, amely ellenem és a kormány ellen irányult.”

Bud János az egységes párt előtt ismertette az appropriációs javaslatot.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Az egységes párt csütörtökön este értekezletet tartott, amelyen Bud János pénzügyminiszter ismertette az appropriációs javaslatot. A beruházások 140 millió aranykoronára rugnak. Ebbe tartozik bele a szegedi egyetem céljaira kiutalt 14 milliárd is.

A miniszterelnök kijelentette, hogy négy-öt éven át évenként ötmillió aranykoronát fordítanak kislakásépítésre.

Az értekezlet után kunszentmiklósi küldöttség jelent meg Bethlen előtt, hogy átadja a közpénz diszpolgári oklevelét. Bethlen hosszabb beszédben válaszolt a küldöttségnek.

— Fogadják hálás köszönetemet a kitértetésért — mondotta —. Őaők olyan percben kerestek fel, amikor egy nagy politikai pör előestéjén állunk, amely pör befejezését jelenti egy politikai akciónak, amely személyem ellen, a magyar kormány ellen és talán szűkebb körök ellen is indult.

— Életemben mindig a harc embere voltam. Az ellenféllel megküzdeni szeretek és szoktam. Ha ezt a harcot mégis fájalom, úgy ennek nem az az oka, hogy a magam részéről sebakról félek, hanem fáj azért, mert félek attól, hogy ez a harc nem a kormányban, hanem az ország értekeiért zajlik.

Koncentrikus köztársasági támadás Luther ellen a zászló miatt.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: A zászló-affér miatt kormányválságra számítanak. A köztársasági párt Luther kancellár ellen a legélesebb harcot hirdeti. A demokrata párt bizalmatlansági indítványt készült benyújtani Luther ellen a birodalmi gyűlésen. Ehhez csatlakozik a centumpárt is. Mi-

után a szociáldemokraták is a kormány ellen szavaznak, a bizalmatlansági indítvány többsége biztosítva van. A centrum hílfőn dönt véglegesen álláspontjáról. A harc egyébként nem is annyira a kormány, mint inkább Luther személye ellen indult meg.

Egymillió aranykorona azonnal rendelkezésre áll az egyetemi építkezésekhez.

A kultuszminiszter újabb levele a polgármesterhez.

Klebslsberg Kunó gróf kultuszminiszter csütörtökön ismét hosszabb levelet írt a polgármesternek az egyetemi építkezésekkel kapcsolatban. A polgármester újján értesíti a minisztert a város közönségét, hogy az az egymillió aranykorona, amelyet a népszövelési többség hozzájárulásával kieszközött a pénzügyminisztertől az egyetemi építkezések tempójának gyorsítására, minden pillanatban rendelkezésre áll, tehát az építkezés megindításának pénzügyi akadályai nincsen többé. A miniszter arról is értesítette a polgármestert, hogy az egyetemi klinikák tervezője, Korb Flóris műépítész

munkatársával együtt néhány nap múlva Szegedre jön, hogy itt az építésre vonatkozó versenytárgyalási pályázat kiírását előkészítse, mert a pályázatot a lehető legrövidebb idő alatt ki kell írni.

A polgármester azonnal válaszolt a kultuszminiszter levelére. Meléghangu levelében megköszönte az egymillió korona gyors kieszközését és közölte azt is, hogy az építési program első pontjában szereplő épületek számára kijelölt telkek rendelkezésre állnak, azokon minden pillanatban akadálytalanul meg lehet kezdeni az építést.

„Tönkreteszi az ország gazdasági helyzetét az iparelles iparpolitika és a kereskedelemellenes kereskedelempolitika.”

Megkezdtek a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását.

Budapest, május 6. Lényegesen megcsappant érdeklődés mellett folyt le csütörtökön a parlament ülése, a politikusok minden figyelme a pénteken kezdődő frankfőrtárgyalás felé irányul.

Az első szónok Fábán Béla, aki a bírák fizetésrendezésének fontosságát hangoztatta. Abban az országban, ahol a bíró a cipőjét kénytelen talpaltatni, nincs valami rendben. Kéri az igazságügyminisztert, aki szerdán dicsőhimnuszokat zengett a magyar bírákról, hogy vonja le ennek a kijelentésnek anyagi következményeit is.

Pesthy Pál igazságügyminiszter: Minden igyekezetével azon lesz, hogy a bírák fizetését megelégedően megoldják.

Fábán Béla: Az ügyészek javadalmazásának javítását szükségesnek tartja, rámutat azonban arra a sok felesleges munkára, amelyet az ügyészségek végeznek. Az ügyészségek idejük nagy részét — ugymond — azokkal a denunciókkal töltik el, amelyek a különböző szervezetek részéről beérkeznek Ferenc József uralkodása alatt negyven esztendőn keresztül sem volt annyi feladatsértés, mint most egy évben.

A fiatalok büntetésének megelőzése rovatánál Fábán Béla szöval fel:

— Az egyik iskolában — ugymond — a fiatalokat politikai bűncselekmények elkövetésére bujtották fel.

Ezután az igazságügyi tárca költségvetését elfogadták.

Következik a kereskedelmi tárca.

Hermann Miksa ismerteti a tárca költségvetését. Fábán Béla: Valaki felelős azért, hogy balkáni az utrendszerünk, pedig a magyar falu szempontjából ez egyik legfontosabb probléma. A községek kulturpaloták helyett utakat építhetnének inkább, mert az ut a kultura legelső feltétele. Figyelemzteti a minisztert, hogy iparelles iparpolitika és kereskedelemellenes kereskedelempolitika az ország gazdasági helyzetét csak tönkreteszi.

Wolff Károly: Ha a közgazdasági helyzetet nézzük, meg kell mondani, hogy recseg és ropog minden. Ennek a gazdasági életnek ezt a válságát a világgazdaság helyzete és Trianon okozza. Közmunkákkal nem lehet fentartani az ipart és kereskedelmet, mert ezzel csak csökkenteni lehet a munkanélküliséget. Csak a magántőke és magánvállalkozás segítségével lehet ezen a bajon segíteni.

Saly Endre kifogásolja, hogy egyes hivatalokban alkalmazottak úgy bánnak a felekkel, mintha a közönség volna értük.

Utána Pintér László a tarifaleszállítás kérdésével foglalkozott.

Az elnök ezután az ülést egy órára felfüggesztette.

Szünet után Pintér László helyteleníti a Máv. tranzit politikáját.

Rothenstein Mór a következő szónok, Kifogásolja, hogy a nemzeti gyűlésen a munkabéregyeztető bizottságok felállítására nem került sor. Nagyon lényeges e bizottságok megalakítása, mert működése révén a sztrájkok nagyrészt elkerülhetők. Majd az iparfelügyelet kérdését teszi szóvá. Ezen a téren a békebeli állapotokhoz képest nagy visszaesés mutatkozik. Hosszasan bírálja az állami munkaközvetítő hivatal működését, majd az ipari balesetek számának növekedésére mutat rá. Általános amnesztiát sürget a forradalomban résztvevő munkások számára, a költségvetést nem fogadja el.

Kabók Lajos szerint a kereskedelemügyi minisztérium nem honorálja azokat a szempontokat, amelyeket az ipari és kereskedelmi érdekek megkíván. A múlt évben 50 millió aranykorona értékű olyan ipari cikket hoztak az országba, amelyet itthon elő tudtak állítani. Ezután az iparfelügyelet létszámának szaporítását és hatáskörük kiszélesítését kéri. A rabok foglalkoztatása oda fejlődik, hogy káros az egyes iparágakra. A szabadalmi hivatal nem védi a feltalálókat az ügynökségek ellen. Sürgette a szociális statisztikai adatgyűjtést. Végül arra kéri a minisztert, nyilatkozzék, igaz-e az, hogy Baross Gábor, akit felfüggesztettek álldásból, ma is kapja teljes fizetését.

Petrovics Gyula: Nemcsak új utakat kell építeni, hanem a régi utakat is alkalmassá kell tenni a fokozódó autóközlekedés céljaira.

Az elnök napirendi indítványa szerint holnap a nemzetgyűlés folytatja a költségvetés tárgyalását.

Lendvai István félreértelt szavainak helyreigazítása címén kéri szót. Az elnök egy körbeszólással rendreutasította, mert azt mondotta, hogy Panamovics Horváth Emil. Mivel ilyen nevű képviselő nincs, ő a közbeszólással senkit sem sértett, hanem azok sértették meg a sértetnek vélt nem létező képviselőt, akik a közbeszólást valakire nézve sértőnek találták.

Az elnök 6 órakor bezárta az ülést.

A lapok ellen járnak el — a frank zuhanása miatt.

Páris, május 6. A minisztertanács elhatározta, hogy a frank értékesítésének megállítására szolgáló rendszabályokat sürgősen hatályba lépteti. Az igazságügyminiszter bírói uton fog eljárni bizonyos lapok ellen, melyek támadják az adósságtörlesztésre szolgáló önkéntes jegyzéseket.

A „Norge” közeledik a Spitzbergák felé.

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Koppenhágából jelentik: Amundsen léghajója a Norge csütörtökön délután Vabco-be, Norvégiának legészakibb városába érkezett. Leningrádiól Vabco-ig 19 utasa volt a léghajónak, mely erős ellenállással volt kénytelen megküzdeni. A léghajó személyzelet sokat szenvedett a vihartól. A Norge csütörtökön délután folytatta útját a Spitzbergák felé.

x A Délmagyarország kiadóhivatala, kölcsönkönyvtára és jegyirodája a Klauzál-téri Európa-házban van. Bejárat Aradi uccán.